

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

**Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion**

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Palancica Victor în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

BALCAN Veaceslav XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.03.2017 – 28.05.2018;

Instanța de apel: 20.06.2018 – 04.10.2018;

Instanța de apel (repetat): 28.01.2020 – 08.09.2020;

Instanța de recurs: 18.11.2020 – 23.12.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Hâncești, sediul Central, din 28 mai 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Balcan Veaceslav a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu amendă în mărime de 2300 u.c..

În conformitate cu prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe i s-a adăugat parțial la pedeapsa aplicată, partea neexecutată de 4 ani din pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău din 16 iunie 2015, cu stabilirea pedepsei definitive în mărime de 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă de 2300 u.c., în sumă de 46.000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Balcan Veaceslav la 26.10.2016, aproximativ la ora 09:00, prezentându-se la Sectorul de poliție nr. 5 Cărpineni al Inspectoratului de Poliție Hâncești, situat pe adresa XXXXX,

a propus și a promis suma de bani în mărime de 800 lei, OS Sergiu Buză, aflat în exercițiul funcției, bani ce nu i se cuveneau, pentru a nu fi atras la răspundere contravențională conform art. 225 alin. (2) Cod contravențional, adică a promis personal unei persoane publice, mijloace financiare în sumă totală de 800 lei, ce nu i se cuveneau, pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sau contrar acesteia.

Ulterior, ca urmare a promisiunii avute, Veaceslav Balcan la 28.10.2016, aproximativ la ora 11:45, aflându-se în preajma Sectorului de poliție nr. 5 Cărpineni al Inspectoratului de Poliție Hâncești, i-a dat ofițerului de sector Sergiu Buză suma de bani în mărime de 800 lei, în scopurile menționate mai sus.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Cojocari Dumitru în interesele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2018, apelul avocatului Cojocari Dumitru în interesele inculpatului a fost admis, cu casarea sentinței integral inclusiv din oficiu în conformitate cu prevederile art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală fiind pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Balcan Veaceslav a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 325 alin. (1) Cod penal fiind condamnat în baza acestei legi la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu amendă în mărime de 2300 u.c. cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru cumul de sentințe a adăugat parțial la pedeapsa aplicată, pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 16 iunie 2015, stabilindu-i definitiv pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 ani 6 luni în penitenciar de tip semiînchis cu amendă în mărime de 2300 u.c. ceea ce constituie 46000 lei.

5. La data de 10 decembrie 2019, avocatul Palancica Victor în interesele inculpatului a depus apel repetat împotriva sentinței, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri în partea stabilirii pedepsei inculpatului cu aplicarea unei pedepse prin prisma art. 79 sau 90 Cod penal.

În argumentarea apelului declarat, avocatul a invocat următoarele:

- sentința este motivată insuficient și în termeni generali în partea aplicării în privința lui Balcan Veaceslav a pedepsei;

- soluției instanței de judecată îi contrazice dispozitivul sentinței;

- inculpatul a recunoscut vina pe deplin, regretă și nu va mai repeta cele comise, a conștientizat gravitatea acțiunilor sale;

- inculpatul are la întreținere un copil minor pe care îl crește de unul singur și mama bolnavă care la fel este la întreținerea acestuia;

- consideră că instanța urmează să țină cont de circumstanțele atenuante constatate în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei și anume, căința sinceră, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinei;

- acțiunile inculpatului se încadrează și în cerințele impuse de art. 79 Cod penal, deoarece inculpatul a recunoscut vina pe deplin, chiar din momentul inițierii acestei cauze, iar comportamentul său după comiterea infracțiunii a fost unul corect;

- indică că Balcan Veaceslav l-a moment urmează să ispășească o pedeapsă pentru un articol care a fost exclus, or art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal prin legea nr. 179 din 26.07.2018, publicată în Monitorul Oficial 309-320 la 17.08.2018, a fost exclus;

- consideră că inculpatul poate fi sancționat cu o pedeapsă mai ușoară dându-i posibilitatea să se corecteze și prin muncă cinstită și comportament adecvat să dea dovadă că merită încrederea acordată.

6. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2020, apelul avocatului Palancica Victor în interesele inculpatului a fost respins ca inadmisibil, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

7. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, potrivit cererii înainte de Balcan Veaceslav și susținută de avocatul acestuia Cojocari Dumitru, primul a recunoscut fapta imputată solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată în baza art. 364¹ Cod de procedura penală, cerere fiind admisă de către instanță.

Instanța de apel a reținut că în conformitate cu normele procesual-penale, apelul se declară o singură dată, fiind calea ordinară de atac, în cazul dezacordului cu sentința de achitare sau condamnare.

La caz, s-a reținut că anterior a fost declarat o dată apel de către avocatul Cojocari Dumitru în interesele inculpatului împotriva sentinței primei instanțe, în privința căreia instanța de apel s-a expus deja, decizia devenind irevocabilă prin neatacare, or la materialele cauzei lipsește o cerere de recurs depusă în acest sens.

În speță, s-a constatat că apelul declarat de avocatul Palancica Victor în interesele inculpatului împotriva sentinței nu a fost înaintat în conformitate cu legislația procesual penală, motiv pentru care Curtea de Apel l-a considerat inadmisibil.

Totodată, a atras atenția că instanța de apel, ca primă etapă, verifică corectitudinea sesizării, iar în cazul în care apelul este inadmisibil, judecata nu mai are loc, întrucât instanța de apel nu a fost sesizată în conformitate cu legislația penală.

Soluția de respingere a apelului ca inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal.

8. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Palancica Victor în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, solicitând casarea totală a deciziei, în cauza privind-l pe Balcan Veaceslav cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivare recurentul a indicat că, hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Inculpatul nu a cunoscut despre faptul că cauza sa deja a fost examinată în apel o dată.

Inculpatul nu a lipsit nici la o ședință la care a fost citat legal, însă ulterior fiind plecat peste hotare nu a solicitat și nu a împuternicit pe nimeni să depună cerere de apel din numele său. Prin urmare, inculpatul nu a avut parte de un proces echitabil și a fost privat de dreptul de a se apăra efectiv în cadrul examinării aceluși apel nemotivat.

Instanța de apel a ignorat să se expună la argumentul că inculpatul a aflat despre sentință la 08 mai 2018 la data de 28 noiembrie 2019 când a fost reținut de autoritățile Italiene și i-a fost adus la cunoștință, având la dispoziție 15 zile pentru a o contesta cu apel.

Acest fapt denotă că, instanța de apel nu a ținut cont de argumentele invocate și expuse în instanța de apel, ceea ce denotă că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt.

9. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a i se agrava situația.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept

material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul cererii de recurs, se constată că recurentul face trimitere la temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia sunt pasibile contestării cu recurs ordinar hotărârile adoptate de instanța de apel în cazul în care instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

În general, cerința textuală a acestui caz de casare presupune că, la etapa judecării cauzei de către instanța de apel s-au încălcat prevederile legii procesual-penale, și nici un indiciu nu poate sugera recurentului precum că, chestiunea de apreciere a probatoriului ar putea constitui în sine o eroare de drept care să se subscrie măcar unuia din cele 5 subpuncte ale pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel pentru a repara erorile de drept invocate.

Instanța de apel a cercetat toate probele prezentate de părți și le-a dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probelor administrate în cauză și care în ansamblul lor au confirmat vinovăția condamnatului. Apărătorul Cojocaru Dumitru a fost prezent la citirea sentinței din 28.05.2018, confirmat prin semnătura sa la primirea copieii sentinței (vol-I, f.d. 212). Iar în adresa inculpatului a fost expediat scrisoare cu copia sentinței din 08.06.2018 (vol-I, f.d. 213).

Cu toate că avocatul Cojocari Dumitru a depus cerere de apel, avocatul Postoronca Aliona a apărut din oficiu interesele inculpatului. Ținând cont de cele relatate și faptul că inculpatul nu se prezenta la ședințele de judecată, prin încheierea din 06.09.2018 a fost anunțat în căutare (vol-I, f.d. 234- 236).

În conformitate cu normele procesual-penale, apelul se declară o singură dată, fiind calea ordinară de atac, în cazul dezacordului cu sentința de achitare sau condamnare. La caz, s-a reținut că anterior a fost declarat o dată apel de către avocatul Cojocari Dumitru în interesele inculpatului împotriva sentinței primei instanțe și în privința căreia instanța de apel s-a expus deja, decizia devenind irevocabilă prin neatacare, or la materialele cauzei lipsește o cerere de recurs depusă în acest sens. Suplimentar avocatul Palancica Victor în numele inculpatului la 10.12.2019 a atacat din nou cu apel sentința atacată.

Conform practicii CEDO, dreptul de a fi asistat de un avocat nu depinde de prezența acuzatului [*Van Geyseghem împotriva Belgiei (MC)*, pct. 34; *Campbell și Fell împotriva Regatului Unit*, pct. 99; *Poitrimol împotriva Franței*, pct. 34]. Neprezentarea unui acuzat care a fost citat în mod corespunzător – chiar și fără o justificare – nu îl poate priva de dreptul de a fi apărat de un avocat [*Van Geyseghem împotriva Belgiei (MC)*, pct. 34; *Pelladoah împotriva Țărilor de Jos*, pct. 40; *Krombach împotriva Franței*, pct. 89; *Galstyan împotriva Armeniei*, pct. 89].

Referitor la obligațiile avocatului de a acorda asistență calificată în *Kamasinski c. Austriei*, (19 decembrie 1989, nr. 9783/82, Par. 70), Curtea a menționat că avocatul încetează participarea în cauză în această calitate dacă persoana pe care o apără a renunțat la serviciile lui sau a reziliat contractul cu el, sau i-a suspendat împuternicirile, dacă nu are împuterniciri de a participa în continuare în această cauză, când procurorul sau instanța l-a înlăturat de la participarea în această cauză în legătură cu constatarea unor circumstanțe ce exclud participarea lui în această calitate sau, la cererea acestuia, din alte motive întemeiate, dacă procurorul sau instanța a admis cererea bănuیتului, învinuitului, inculpatului de renunțare la apărător ori dacă avocatul străin și-a declinat împuternicirile. În cazul în care procurorul sau instanța nu a acceptat renunțarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului la apărător, avocatul care acordă asistență juridică garantată de stat nu-și poate sista participarea sa la judecarea cauzei.

Aceasta fiind sprijinită și de art. 68 alin. (4) Cod de procedură penală, avocatul nu este în drept să renunțe nemotivat la apărare. Apărătorul nu este în drept să-și înceteze de sine stătător împuternicirile de apărător, să împiedice invitarea unui alt apărător sau participarea lui în această cauză. Apărătorul nu este în drept să transmită altei persoane împuternicirile sale de a participa în cauza respectivă.

Anume pornind de la cele citate supra, în speță inculpatul prin intermediul avocaților lui Cojocari Dumitru și Postoronca Aliona a utilizat toate căile de atac, deși cauza a fost examinată repetat, în absența sa. Astfel, instanța de apel corect a respins ca inadmisibil cererea de apel prin decizia din 08.09.20.

Totodată urmează de menționat că recursul propriu zis, nu îndeplinește condițiile art. 430 Cod de procedură penală, ci doar invocă solicitările asemănătoare cu cele invocate deja în cererea de apel, și recurs asupra cărora instanțele s-au expus deja în primul ciclu de proceduri.

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale pertinente și relevante, prescrise de art. 414- 419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat de

apărătorul inculpatului, sunt vădit neîntemeiate.

11. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Palancica Victor în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe BALCAN Veaceslav XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 ianuarie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion